

Termbank

Tabell 1. Beskrivning av viktiga termer

Term	Beskrivning
Aktör	En aktör är en formell organisation, antingen offentlig, privat eller ideell, eller ett spontant socialt nätverk, som har betydelse för hanteringen av samhällsstörningar.
Aktörsgemensam	Aktörsgemensam betyder "över organisationsgränser", i kontrast till aktörsintern. Något blir aktörsgemensamt när flera aktörer ska verka tillsammans. Hanteringen av samhällsstörningar blir aktörsgemensam när mer än en aktör är inblandad och när relationer uppstår mellan dessa aktörer för att hantera händelsen.
Aktörsintern	Aktörsintern betyder "inom egen organisation", i kontrast till aktörsgemensam. Organisation måste inte tvunget vara en organisation i formell mening utan kan också bestå av ett spontant socialt nätverk som uppstår i hanteringen av samhällsstörningar.
Helhetssyn	Helhetssyn innebär att aktörer ser sin egen hantering av en samhällsstörning som en del av en helhet – en pusselbit i ett större system. Genom att skapa helhetssyn tar vi ansvar för det egna uppdraget, samtidigt som vi aktivt bidrar till att den gemensamma hanteringen av samhällsstörningar blir så effektiv som möjligt.
Informationsdelning	Informationsdelning syftar på information som delas för kännedom utan att det finns krav i författning.

Term	Beskrivning
Inriktning	<p>Inriktning handlar om att se till att rätt saker blir gjorda. Inriktning handlar om övergripande riktning snarare än om detaljer</p> <p>Avsedd inriktning är den inriktning vi vill att en verksamhet ska ha. Den avsedda inriktningen beskriver</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Mål – det vi vill uppnå 2. Avsikt – vad vi övergripande ska göra för att uppnå målet <p>När resurserna* agerar i praktiken behöver vi bedöma den uppnådda inriktningen, för det ger en bild av var vi är på väg.</p> <p>(*Samhällets resurser är ett brett begrepp som rymmer allt från individer och kompetenser till saker som infrastruktur och utrustning).</p>
Inriktnings- och samordningsfunktion	En grupp aktörer som har satts samman i syfte att komma överens om hur en nära förestående eller inträffad samhällsstörning ska hanteras gemensamt.
Kommunikativ lägesbild	En kommunikativ lägesbild är en del av, eller komplement till, en lägesbild. Den belyser kommunikativa aspekter av en samhällsstörning och dess konsekvenser för att ge överblick, förståelse och underlag till beslut som rör kommunikationsåtgärder.
Ledning	Ledning innebär att inriktning och samordning uppnås med utgångspunkt i en förutbestämd beslutshierarki.
Lägesbild	Lägesbild är urval av information som analyseras och sammanställs i form av beskrivningar och bedömningar av läget. Syftet är att ge överblick, förståelse och underlag till beslut och åtgärder.
Perspektivförståelse	Perspektivförståelse innebär att förstå andras perspektiv som komplement till det egna perspektivet. Om vi är nyfikna, ställer frågor, lyssnar och aktivt försöker förstå andras perspektiv får vi en mer heltäckande bild av samhällsstörningen och hjälpbehoven.
Proaktivitet	Att vara proaktiv är att vara förutseende och att arbeta förebyggande. Vid hanteringen av samhällsstörningar handlar det om att försöka ligga steget före – både i tanke och handling. Exempel på proaktivitet kan vara att upptäcka tidiga signaler på begynnande störningar och agera på dessa genom att exempelvis kontakta andra relevanta aktörer för samverkan.
Rapportering	Med rapportering avses formella krav på att dela information enligt författningar.
Samhällsstörningar	Samhällsstörningar är ett samlingsbegrepp för företeelser och händelser och deras negativa konsekvenser för det som ska skyddas i samhället.
Samlad lägesbild	Samlad lägesbild är urval av information från flera aktörer och källor som analyseras och sammanställs i form av beskrivningar och bedömningar av läget. Syftet är att ge överblick, förståelse och underlag till beslut och åtgärder i det aktörsgemensamma arbetet.

Term	Beskrivning
Samordning	<p>Samordning är att använda rätt resurser för att göra rätt saker på rätt plats i rätt tid.</p> <p>Avsedd samordning är den samordning som vi från början vill att det ska bli, medan uppnådd samordning är den samordning som sker i praktiken.</p>
Samverkan	<p>Samverkan definieras här som att åstadkomma inriktning och samordning genom informationsdelning och överenskommelser i sammanhang där ingen har mandat att bestämma över någon annan.</p>
Övrig styrning	<p>Övrig styrning innebär att en eller flera aktörer – utifrån en framtagen inriktning och plan – påverkar andra organisationers agerande genom exempelvis rekommendationer, uppmaningar och liknande. De som tar emot informationen har inte själva varit med i några gemensamma arbeten, utan är endast mottagare av informationen.</p>